

ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปทุมธานี

Protective Factors of Risky Sexual Behaviors among Female Students at Secondary Schools in Pathum Thani Province

ประไพศรี แสงชลินทร์* พย.ม.

รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์** พย.ด.

พรนภา หอมสินธุ์** พย.ด.

Prapaisri Saengchalin, M.N.S.

Rungrat Srisuriyawet, Ph.D.

Pornnapa Homsin, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และความสัมพันธ์ของปัจจัยป้องกันที่เน้นปัจจัยด้านต้นทุนชีวิตกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีจำนวน 310 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และต้นทุนชีวิตของวัยรุ่น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Binary logistic regression ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 14 ปี เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วร้อยละ 13.5 ต้นทุนชีวิตด้านพลังตัวตน พลังเพื่อนและกิจกรรม พลังครอบครัวและพลังปัญญา ภาพรวมผ่านเกณฑ์ (62-75%) ด้านพลังชุมชนภาพรวมต่ำกว่าเกณฑ์ (< 60%) เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบหลายตัวแปรร่วม พบว่า ปัจจัยป้องกัน

ที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้แก่ ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ($OR_{adj} = 3.97, 95\% CI = 1.44-10.90$) การไม่อยู่ร่วมกับครอบครัว ($OR_{adj} = 3.40, 95\% CI = 1.49-7.74$) ต้นทุนชีวิตด้านพลังตัวตนต่ำ ($OR_{adj} = 3.31, 95\% CI = 1.25-8.79$) ต้นทุนชีวิตด้านพลังเพื่อนและกิจกรรมต่ำ ($OR_{adj} = 2.89, 95\% CI = 1.02-8.21$) และต้นทุนชีวิตด้านพลังครอบครัวต่ำ ($OR_{adj} = 2.55, 95\% CI = 1.10-5.90$) ดังนั้นในการสร้างเสริมต้นทุนชีวิตของวัยรุ่น (พลังตัวตน เพื่อน และครอบครัว) อาจป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นหญิงได้

คำสำคัญ: ปัจจัยป้องกัน, ต้นทุนชีวิต, พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, นักเรียนหญิง

Abstract :

The purpose of this research was to study protective factors, sexual risk behaviors and correlates of protective factors focusing on de-

** พยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลปทุมธานี

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กลุ่มสาขาการพยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

developmental assets and sexual risk behaviors among female students. The sample consisted of 310 lower secondary school female students in Pathum Thani province. The sample was selected by multiple-stage random sampling. The research instruments included general characteristics, sexual risk behavior questionnaires and developmental assets questionnaires. Data were analyzed by Binary logistic regression.

The results revealed that 13.5% were sexually active with average age at first sexual intercourse was 14 years old. Youth assets including the internal assets, friend and activity assets, family assets and cognitive assets had been reported in standard score level (62-75%) whereas community involvement assets were weak (less than 60 %). Multiple logistic regression analysis showed the factors related to sexual risk behaviors were: higher level of education ($OR_{adj} = 3.97$, 95% CI = 1.44-10.90), not living arrangement ($OR_{adj} = 3.40$, 95% CI = 1.49-7.74), weak internal assets ($OR_{adj} = 3.31$, 95% CI = 1.25-8.79) weak assets of friend and activity asset ($OR_{adj} = 2.89$, 95% CI = 1.02-8.21), and weak family assets ($OR_{adj} = 2.55$, 95% CI = 1.10-5.90). Thus, the promotion of specific youth assets (internal asset, friend assets and family asset) may protect female adolescence from sexual risk behaviors

Key words : Protective factor, youth assets, risky sexual behaviors, female students

ความสำคัญของการศึกษา

วัยรุ่นเป็นประชากรที่กำหนดอนาคตของชาติ เป็นทรัพยากรบุคคลที่ควรได้รับการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ เพราะวัยรุ่นมีความหมายอย่างมากในการพัฒนาประเทศ ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการเมือง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) แต่ปัจจุบันสังคมไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตเรื่องอนามัย การเจริญพันธุ์และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ในวัยรุ่น จะเห็นได้ว่าการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นครั้งแรกเร็วขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับสังคมไทยสมัยก่อน การศึกษาในระดับประเทศพบว่า วัยรุ่นที่มีความเชื่อสนับสนุนการมีเพศสัมพันธ์จะมีประสบการณ์ทางเพศเพิ่มขึ้น 3.9 เท่าในหญิง เมื่อเปรียบเทียบกับวัยรุ่นที่มีความเชื่อไม่สนับสนุนการมีเพศสัมพันธ์ (วารุณี พองแก้ว, พิมพ์ภรณ์ กลั่นแก้ว, ประณิต ส่งวัฒนา, สุชาดา ทวีศิลป์, พิสมัย หอมจำปา และ ฤชญา เกิดวิชัย, 2549) วัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเร็วขึ้นมีอายุเฉลี่ย 16.5 ปี (Chamratrithirong, Kittisukathit, Podhisita, Isarabhakdi & Sabaiying, 2007) สัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์นี้จะเพิ่มขึ้นตามช่วงอายุ คือเมื่อวัยรุ่นอายุเพิ่มขึ้นสัดส่วนประสบการณ์การเคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานก็เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 17.2, 28.1 และ 53.8 สำหรับกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น (12-15 ปี) วัยรุ่นตอนกลาง (16-19 ปี) และวัยรุ่นตอนปลาย (20-24 ปี) (วรรณวิมล สุรินทร์, 2546) วัยรุ่นหญิงนิยมมีคู่นอนในช่วงเวลาเดียวกันมากขึ้น แต่แนวโน้มของการใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรกมีแนวโน้มลดลงไม่ถึงร้อยละ 50.0 ซึ่งในทางการป้องกันควบคุมโรคแล้ว ถือว่าการใช้ถุงยางอนามัย ในอัตราดังกล่าวมีการป้องกันการติดเชื้อต่ำกว่าเกณฑ์ปลอดภัย (สำนักงานโรคเอดส์

วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์, 2551) ทั้งนี้เนื่องจากความเปราะบางของสถาบันทางสังคม การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนมีน้อยลง ประกอบกับวัฒนธรรมทางเพศที่มีลักษณะสองมาตรฐานคือ เพศต่างกันจะถูกคาดหวังและสอนในเรื่องเพศโดยเฉพาะระหว่างวัยรุ่นชายกับหญิงในสังคมที่ต่างกัน การต่อรองในเรื่องเพศสัมพันธ์ในหญิงมีต่ำกว่า ทำให้เพศหญิงเป็นฝ่ายถูกกระทำมาตลอด (มูลนิธิสร้างความสำเร็จเรื่องสุขภาพผู้หญิง, 2552; Chamrathirong et al., 2007) ขณะที่พัฒนาการตามวัยในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาของวัยรุ่นยังไม่สมบูรณ์ (กัลยา นาคเพ็ชร, จุไร อภัยจิรรัตน์ และสมพิศ ไชยสุน, 2548; พัฒน์มหาโชคเลิศวัฒนา, สุวรรณารัตน์ อธิภาณูจันทรเศรษฐ์, วิฐารณ บุญสิทธิ และวิโรจน์ อารีย์กุล, 2547; ศรีเรือน แก้วกิ่งवाल, 2549) แต่มีการเปิดรับวัฒนธรรมตะวันตกในเรื่องเพศมีมากขึ้นและสามารถเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว มีเว็บไซต์ทางเพศเพิ่มขึ้น 3 เท่าตัว ส่งผลให้วัยรุ่นยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงจึงทวีความรุนแรงขึ้นส่งผลกระทบต่อตัววัยรุ่นเอง ครอบครัว ชุมชนและในระดับประเทศ

จังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดในเขตปริมณฑลที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมาก มีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และอุตสาหกรรม ส่งผลให้วัยรุ่นได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น ทักษะคิดและพฤติกรรมทางเพศมีการเปลี่ยนแปลงทำให้มีปัญหาเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นเร็วและขนาดของปัญหาเพิ่มขึ้นอย่างน่าเป็นห่วง วัยรุ่นในจังหวัด

ปทุมธานีมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อย เป็นอันดับ 3 ของประเทศคือ เฉลี่ยอายุ 13.97 ปี นอกจากนี้ยังพบข้อมูลการคลอดบุตรในมารดาอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 19 ปี ของจังหวัดปทุมธานีระหว่าง ปี 2549-2551 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11.99 เป็น 13.08, 13.89 และในรอบ 6 เดือนแรกของปี 2552 เท่ากับ 12.85 การถูกระทำความรุนแรงทางเพศในวัยรุ่นหญิงอายุ 13-18 ปี พบถึงร้อยละ 66.1 (พริอุษา ประสงค์วรรณ, 2551) นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความรู้เรื่องโรคเอดส์น้อยที่สุดและส่วนใหญ่ไม่สวมถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ (อัญชลี ภูมิมาการ, 2548) จากสถิติข้างต้นพบว่า วัยรุ่นหญิงมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเพิ่มขึ้นด้วยอายุที่ลดลงเรื่อยๆ ผลกระทบและความรุนแรงของปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นหญิงมากกว่าวัยรุ่นชายหลายด้านได้แก่ การตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อม การทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย การทอดทิ้งบุตรหลังคลอด และยังมีปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ในวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามมา (ชินฤทัย กาญจนจิตรา และคณะ, 2549)

การแก้ปัญหาที่ผ่านมาของสังคมไทยใช้ปัญหาเป็นตัวตั้งของการแก้ไข มองภาพของปัญหาในเชิงลบหรือนำปัจจัยเสี่ยงมาเป็นจุดการแก้ปัญหา ซึ่งที่ผ่านมามีปัญหาก็ยังไม่ลดลง และจากการสรุปรงานวิจัยจากทั่วโลกเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นและการอนามัยเจริญพันธุ์มากกว่า 11,000 เรื่อง ตั้งแต่ 1990 ที่ผ่านมามีในประเทศกำลังพัฒนา พบว่ามีงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่ไม่มากนักได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยและพบว่า ปัจจัยป้องกันระดับบุคคลที่สำคัญ ได้แก่ อายุที่เพิ่มขึ้น การรับรู้ต่อความเสี่ยงของโรคเอดส์/เอชไอวี ประวัติการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ความรู้และการรับรู้ต่อการใช้ยาคุมกำเนิดและการใช้ถุงยางอนามัย มีผลต่ออนามัยการเจริญพันธุ์ของวัยรุ่น

ส่วนปัจจัยระดับครอบครัวชุมชนได้แก่ ครอบครัวมีบิดามารดาอยู่ด้วย ที่พักอาศัยในเขตเมือง การแต่งงานหรือมีคู่ถาวร และระดับความรู้ที่สูงกว่า/สิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียนมีผลต่ออนามัยการเจริญพันธุ์ของวัยรุ่น (Blum & Mmari, 2004)

ในปัจจุบันพบว่าการศึกษาในต่างประเทศเริ่มใช้แนวคิดปัจจัยป้องกันที่เน้นเรื่องต้นทุนชีวิต ที่เป็นแนวคิดการส่งเสริมป้องกันและเป็นการใช้ยุทธศาสตร์เชิงรุก มาใช้เป็นแนวทางเสริมสร้างต้นทุนให้แก่วัยรุ่นนั้น สามารถแก้ปัญหาสำหรับวัยรุ่นได้ดี (สุริยเดว ตรีปาตี, ม.ป.ป.) และสอดคล้องกับการนำแนวคิดการแก้ปัญหาเชิงระบบมาอธิบายปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เชื่อว่าอิทธิพลของสังคมทั้งระบบ มีผลต่อพัฒนาการพฤติกรรมของวัยรุ่น ตั้งแต่หน่วยที่เล็กที่สุดได้แก่ ครอบครัวของวัยรุ่นต่อเนื่องมาจนถึงระบบที่ใหญ่ที่สุดคือสังคมประเทศหรืออาจจะรวมถึงสังคมโลกด้วย (Bronfenbrenner, 1994) ข้อมลส่งผลและหล่อหลอมวัยรุ่นเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ หรือที่เรียกว่าเป็นตัวกำหนดต้นทุนของคน หรือต้นทุนชีวิต (developmental assets) ซึ่งจะส่งผลต่อความคิด การตัดสินใจและการแสดงออกในรูปแบบพฤติกรรมต่างๆ รวมทั้งพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นด้วย

ดังนั้น การเตรียมพร้อมของสังคมในการรับมือกับประชากรวัยรุ่นควรใช้แนวคิดเรื่องต้นทุนชีวิต ซึ่งเป็นแนวคิดการส่งเสริมป้องกันเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่อป้องกันปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและต้องเริ่มในช่วงต้นของวัยรุ่นหญิง ซึ่งน่าจะเป็นการลดปัญหาที่จะเกิดในอนาคตได้ และประเทศไทยยังมีการศึกษาในเรื่องนี้จำนวนน้อย ดังนั้นในการศึกษารครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องปัจจัยป้องกัน

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

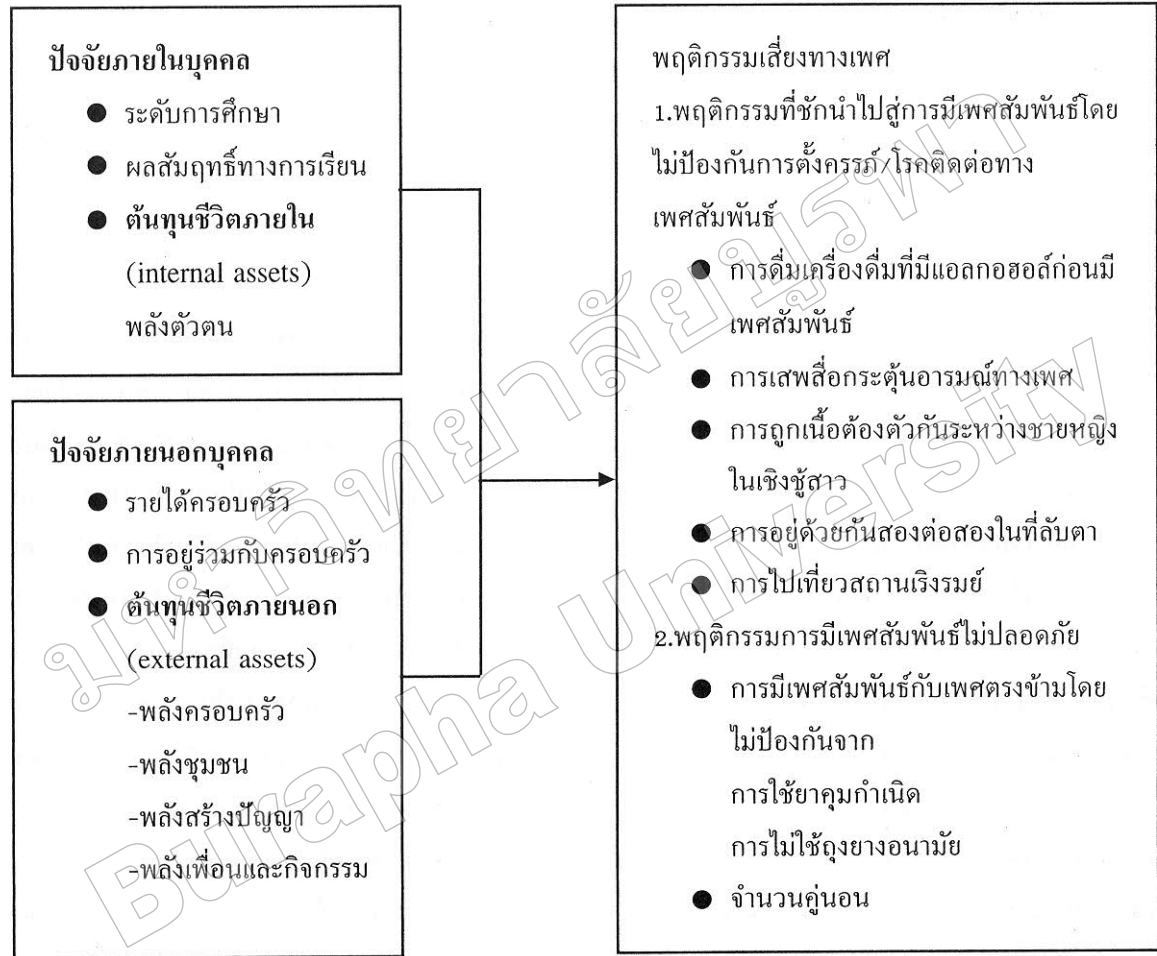
1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและต้นทุนชีวิตของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต้นทุนชีวิตภายในด้านพลังตัวตน กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกบุคคล ได้แก่ รายได้ สถานภาพของครอบครัว ต้นทุนชีวิตภายนอก ด้านพลังครอบครัว พลังชุมชน พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สามารถร่วมอธิบายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

กรอบแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษารครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดระบบนิเวศวิทยาเชิงสังคมของ Bronfenbrenner (1994) และแนวคิดต้นทุนชีวิตของสุริยเดว ตรีปาตี (2551) มาประยุกต์ใช้ เพื่ออธิบายพฤติกรรมของวัยรุ่นว่าเป็นความสัมพันธ์ในระดับบุคคลกับสิ่งแวดล้อมภายนอกที่มีความเชื่อมโยงกันหลายระดับ โดยแบ่งปัจจัยที่ศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ ปัจจัยภายในบุคคลประกอบด้วย ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และต้นทุนชีวิตภายในหรือพลังตัวตน

เทียบได้กับทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาเชิงสังคมในระดับเล็ก และปัจจัยภายนอกบุคคลประกอบไปด้วย รายได้ของครอบครัว การอยู่ร่วมกับครอบครัว พลังครอบครัว เทียบกับทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาเชิงสังคมในระดับเล็ก

พลังเพื่อนและกิจกรรมและพลังสร้างปัญญาเทียบกับทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาเชิงสังคมในระดับกลาง และพลังชุมชนเทียบกับทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาเชิงสังคมในระดับนอก ดังรายละเอียดในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงหาความสัมพันธ์ (correlational design) เพื่อศึกษาถึงต้นทุนชีวิตของวัยรุ่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และความสัมพันธ์ของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกบุคคลกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิง โดยศึกษาเฉพาะพฤติกรรมทางเพศของเพศหญิงที่มีกับเพศตรงข้าม

เท่านั้น (heterosexual behavior) ประชากรคือนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี อายุระหว่าง 12-15 ปี จำนวน 4,032 คน

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนของรัฐ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี อายุระหว่าง 12-15 ปีที่ยินดีเข้าร่วมงานวิจัยและได้รับอนุญาตจากผู้ปกครอง คัดเลือกตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนโดยการสุ่มเลือกโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และสุ่มรายชื่อนักเรียนด้วยวิธีสุ่มอย่างเป็นระบบตามบัญชีรายชื่อ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรคำนวณของ Parel, Caldito, Ferrer, De Guzman, Sinsioo & Tan (1973) และเพิ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 10 เพื่อป้องกันการตอบแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ได้กลุ่มตัวอย่าง 310 คน ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตัวผู้วิจัยเอง โดยใช้แบบสอบถามแล้วรอรับกลับคืนภายในวันเดียว ใช้เวลาเก็บข้อมูลตั้งแต่ 15 พฤษภาคม ถึง 31 กรกฎาคม 2553

เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย สถานภาพสมรสของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา รายได้ ความเพียงพอของรายได้ของนักเรียน ความเพียงพอของรายได้ของครอบครัวนักเรียน บุคคลที่นักเรียนพูดคุยหรือปรึกษาปัญหาต่างๆ มากที่สุด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบประเมินความเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงของสุพัตรา อักษรรัตน์ (2548) ซึ่งใช้กรอบแนวคิดของกองสุขศึกษากระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2546 มี 3 ส่วนได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พฤติกรรมชักนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ทางเพศ และพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์ไม่ปลอดภัย มีการประเมินค่าคะแนนเป็น 4 ระดับคือ ไม่เคยปฏิบัติ ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัติบ่อยครั้ง และปฏิบัติเป็นประจำ

แบบสอบถามนี้ได้รับการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านและนำไปหาค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค กับนักเรียนหญิงมัธยมต้นจำนวน 60 คนได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.87

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเรื่องต้นทุนชีวิตของวัยรุ่น เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ได้จากเครื่องมือของนายแพทย์สุริยเดว ทรีปาตี (2551) โดยผู้วิจัยดัดแปลงเนื้อหาของข้อคำถาม แต่คงจำนวนข้อและสาระเดิม แบบสอบถามประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับพลังตัวตน 15 ข้อ พลังเพื่อนและกิจกรรมจำนวน 6 ข้อ พลังครอบครัวจำนวน 8 ข้อ พลังสร้างปัญญาจำนวน 11 ข้อ และพลังชุมชน จำนวน 8 ข้อ ซึ่งได้รับการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านและนำไปหาค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคโดยรวม กับนักเรียนหญิงมัธยมต้นจำนวน 60 คนได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.95 และใช้เกณฑ์ในการแบ่งต้นทุนชีวิตเป็น 2 กลุ่มคือ ไม่ผ่านเกณฑ์ หมายถึง คะแนนต้นทุนชีวิต $\leq 60\%$ ผ่านเกณฑ์ หมายถึง คะแนนต้นทุนชีวิต $> 60\%$

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตจากผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนหญิงที่ถูกสุ่มเข้าร่วมการวิจัย ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้จะถูกนำเสนอ ในรูปแบบการสรุปผลการวิจัย ไม่มีมีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมวิจัยและมีการทำลายข้อมูลหลังจากผลการวิจัยมีการเผยแพร่และตีพิมพ์แล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของ

ข้อมูล วิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการใช้สถิติถดถอยไบนารีลอจิสติก (Binary logistic regression) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548; บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2550)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวนทั้งสิ้น 310 คน อายุระหว่าง 12-15 ปี มีอายุเฉลี่ย 13.19 ปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกว่าครึ่งมีเกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51-3.50 (ร้อยละ 64.5) กว่าครึ่งอาศัยอยู่กับบิดามารดา

2. ข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และต้นทุนชีวิตของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดปทุมธานี พบว่านักเรียนหญิงกว่าครึ่งรายงานว่าจะมีคู่อริในวัยเรียน (ร้อยละ 63.2) และมากกว่าหนึ่งในสี่กำลังคบหากันอยู่ (ร้อยละ 35.5) ที่สำคัญคือยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามมาแล้ว ร้อยละ 13.5 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงที่มีประสพการณ์ การมีเพศสัมพันธ์นั้น พบว่ามีอายุเฉลี่ยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเท่ากับ 14 ปี บุคคลในกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ด้วยส่วนใหญ่เป็นคู่อริ (ร้อยละ 90.5) เหตุผลที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เพราะความรักมากที่สุด (ร้อยละ 42.5) มีการป้องกันเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (ร้อยละ 59.5) และวิธีที่ใช้มากที่สุด คือการรับประทานยาคุมกำเนิดแบบฉุกเฉิน (ร้อยละ 36.0) ใน ระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่าง ที่ยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ ยังมีเพศสัมพันธ์อยู่ (ร้อยละ 38.1) และมีเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายโดยไม่มีการป้องกันถึงร้อยละ 38.1 เหตุผลของการไม่ป้องกันเมื่อมีเพศสัมพันธ์ทั้งการป้องกันการตั้งครรภ์และการป้องกันโรค

ติดต่อทางเพศสัมพันธ์เนื่องจากไม่ได้วางแผนการมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 82.4

ภาพรวมของต้นทุนชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ ($\bar{X} = 65.06$, $SD = 15.82$) เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่ามี 4 ด้านที่ผ่านเกณฑ์ 60 % เรียงลำดับดังนี้ ด้านพลังครอบครัว ($\bar{X} = 75.00$, $SD = 20.53$) ด้านพลังสร้างปัญญา ($\bar{X} = 67.07$, $SD = 17.15$) ด้านพลังเพื่อนและกิจกรรม ($\bar{X} = 66.15$, $SD = 20.65$) ด้านพลังตัวตน ($\bar{X} = 62.52$, $SD = 17.99$) มีเพียง 1 ด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์ได้แก่ ด้านพลังชุมชน ($\bar{X} = 56.29$, $SD = 23.17$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบหลายตัวแปรร่วม ระหว่างปัจจัยป้องกันและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปทุมธานี ด้วยสถิติการถดถอยไบนารีลอจิสติก โดยกำหนดกลุ่มพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มเสี่ยงสูงหมายถึง การมีเพศสัมพันธ์ และกลุ่มเสี่ยงต่ำหมายถึง การไม่มีเพศสัมพันธ์ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มี 5 ตัวแปรได้แก่ ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่ระดับความสัมพันธ์สูงเป็น 3.97 เท่า การไม่อยู่ร่วมกับครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในระดับความสัมพันธ์เป็น 3.40 เท่า ต้นทุนชีวิตด้านพลังตัวตนต่ำมีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในระดับความสัมพันธ์เป็น 3.31 เท่า ต้นทุนด้านพลังเพื่อนและกิจกรรมต่ำมีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่ระดับความสัมพันธ์สูงเป็น 2.89 เท่า และด้านพลังครอบครัวต่ำมีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในระดับความสัมพันธ์เป็น 2.55 เท่า ตามลำดับดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ค่า Crude OR และ Adjusted OR ของตัวแปรที่ศึกษาต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิง (n = 310)

ตัวแปรที่ศึกษา	พฤติกรรมเสี่ยงน้อย (n=268)		พฤติกรรมเสี่ยงมาก (n=42)		OR _C	OR _{Adj}	95% CI
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
ระดับการศึกษา							
มัธยมศึกษาปีที่ 3	75	78.9	20	21.1	3.81	3.97*	1.44-10.90
มัธยมศึกษาปีที่ 2	93	86.1	15	13.9	2.30	2.18	0.75-6.30
มัธยมศึกษาปีที่ 1	100	93.5	7	6.5	1.00		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							
< = 2.5	41	69.5	18	30.5	4.15	2.28	0.96-5.41
> 2.5	227	90.4	24	9.6	1.00		
รายได้ครอบครัว							
ไม่เพียงพอ	31	86.1	5	13.9	1.03	0.63	0.19-2.07
เพียงพอ	237	86.5	37	13.5	1.00		
การอยู่ร่วมกับครอบครัว							
ไม่อยู่ร่วมกับครอบครัว	118	80.8	28	19.2	2.54	3.40*	1.49-7.74
อยู่ร่วมกับครอบครัว	150	91.5	14	8.5	1.00		
ต้นทุนชีวิตพลังตัวตน							
ไม่ผ่านเกณฑ์	109	76.4	34	23.6	6.20	3.31*	1.25-8.79
ผ่านเกณฑ์	159	95.2	8	4.8	1.00		
ต้นทุนชีวิตพลังครอบครัว							
ไม่ผ่านเกณฑ์	50	67.6	24	32.4	5.81	2.55*	1.10-5.90
ผ่านเกณฑ์	218	92.4	18	7.6	1.00		
ต้นทุนชีวิตพลังสร้างปัญญา							
ไม่ผ่านเกณฑ์	67	72.8	25	27.2	4.41	2.29	0.89- 5.88
ผ่านเกณฑ์	201	92.2	17	7.8	1.00		
ต้นทุนชีวิตพลังเพื่อนและกิจกรรม							
ไม่ผ่านเกณฑ์	85	73.9	30	26.1	5.38	2.89*	1.02-8.21
ผ่านเกณฑ์	183	93.8	12	6.2	1.00		
ต้นทุนชีวิตพลังชุมชน							
ไม่ผ่านเกณฑ์	140	81.9	31	18.1	2.58	0.49	0.16-1.57
ผ่านเกณฑ์	128	92.1	11	7.9	1.00		

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่านักเรียนหญิงยอมรับว่ามีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยอายุเฉลี่ยลดลง เฉลี่ยอยู่ที่ 14 ปี ซึ่งอายุเฉลี่ยต่ำกว่าผลการสำรวจระดับชาติที่พบว่ามียุเฉลี่ย 16.5 ปี (Chamrathirong et al., 2007) และยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์แล้วร้อยละ 13.5 ซึ่งสูงขึ้นมากกว่าที่เคยศึกษาไว้ (สุพัตรา อักษรรัตน์, 2548) จะเห็นได้ว่าการแสดงพฤติกรรมเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นหญิงตอนต้นจังหวัดปทุมธานีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และมีสัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นโดยเริ่มต้นจากคบเพื่อนชายหรือคู่อริก มีพฤติกรรมที่ชักนำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในที่สุด ขาดการป้องกันการตั้งครรภ์และป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เนื่องจากการไม่มีการวางแผนการมีเพศสัมพันธ์ เมื่อมีปัญหาเรื่องเพศวัยรุ่นจะปรึกษาบิดามารดาไม่ถึงร้อยละ 50 และส่วนใหญ่จะยุติการตั้งครรภ์โดยการทำแท้ง สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนผ่านของวัฒนธรรมผู้วัฒนธรรมตะวันตก ความเข้มแข็งของครอบครัวที่น้อยลง (Chamrathirong et al., 2007) และเพศภาวะที่มีความแตกต่างกันระหว่างหญิงและชาย (มูลนิธิสร้างเสริมสุขภาพเรื่องสุขภาพผู้หญิง, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่า ประชากรวัยรุ่นเริ่มต้นมีกิจกรรมทางเพศซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคต่างๆ ได้แก่ การคุมกำเนิดแบบผิดๆ การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย และมีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยอยู่ในระดับต่ำ (วรรณวิมล สุรินทร์, 2546; วาธูณี ฟองแก้ว และคณะ, 2549; สุพัตรา อักษรรัตน์, 2548; Brown, Jejeebhoy, Shah & Yount, 2001)

ในการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัย

ภายนอกบุคคลสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้แก่ มีต้นทุนในด้านพลังเพื่อนและกิจกรรม รายชื่อที่มีความสัมพันธ์ได้แก่นักเรียนหญิงที่ตั้งใจเรียนและเอาใจใส่ในการเรียนน้อยและ นักเรียนหญิงที่ทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ตามความชอบและพึงพอใจของตัวเอง เช่น ทำงานศิลปะ เล่นดนตรี วาดรูปน้อย ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น การอยู่ร่วมกับครอบครัว ต้นทุนชีวิตด้านพลังตัวตน รายชื่อที่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ นักเรียนหญิงที่ไม่กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง นักเรียนหญิงที่รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าน้อย และด้านพลังครอบครัวรายชื่อที่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ นักเรียนหญิงที่ได้รับความรัก ความอบอุ่นเอาใจใส่และการสนับสนุนในทางที่ดีจากครอบครัวน้อย ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาเชิงสังคม (Bronfenbrenner, 1994) และพัฒนาการตามวัยของวัยรุ่น (กัลยา นาคเพ็ชร, จุไร อภัยจิรรัตน์ และสมพิศ ไยสุน, 2548; พัฒน์ มหาโชคเลิศวัฒนา, สุวรรณ เรื่องกาญจนเศรษฐ์, วิสารณ บุญสิทธิ และ วิโรจน์ อารีย์กุล, 2547) กล่าวคือ วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนผ่านจากเด็กสู่ผู้ใหญ่ การปลูกฝังและเรียนรู้ตั้งแต่เด็กจากอิทธิพลของสังคมทั้งระบบ จึงมีผลต่อความคิด ทัศนคติและพฤติกรรมที่แสดงออกของวัยรุ่นรวมทั้งการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศด้วย สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศที่พบว่า เยาวชนหรือครอบครัวที่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดด้านต้นทุนชีวิตเกิน 20 ตัวชี้วัด (Roehlkepartain & Scales, 2007) ระดับคะแนนต้นทุนชีวิตต่ำมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โอกาสที่เยาวชนจะพฤติกรรมล่อแหลมก็จะยิ่งน้อยลง (Evans et al, 2004) มีต้นทุนชีวิตของเยาวชนมากขึ้นเปอร์เซ็นต์ที่จะมีพฤติกรรมที่ดียิ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (Murphey, Lamonda, Carney & Duncan, 2004) ส่วนพลังสร้างปัญญาและพลัง

ชุมชนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การ
รับรู้ในเรื่องการให้ความสำคัญแก่วัยรุ่นของ ชุมชนใน
มุมมองของวัยรุ่นยังไม่เด่นชัด อีกทั้งข้อคำถามใน
เรื่องพลังทั้งสองด้านเป็นข้อคำถามกว้างๆ ไม่จำเพาะ
กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ดังนั้นผู้ใหญ่ในสังคมต้อง
มีการเสริมสร้างต้นทุนชีวิตข้อที่มีความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศดังกล่าวให้แก่วัยรุ่นอย่าง
เหมาะสม เพื่อปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัย
รุ่นหญิงตอนต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารการศึกษาและองค์การบริหารส่วน
ท้องถิ่น ควรมีการกำหนดและนำนโยบายไปใช้ ใน
เรื่องการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น หญิง
โดยการดำเนินงานร่วมกัน 3 ภาคส่วน คือครอบครัว
โรงเรียนและชุมชน มีการค้นหาปัญหาตั้งแต่ในระยะแรก
(early detection) และควรเสริมสร้างพลังต้นทุน
ชีวิตให้วัยรุ่นผ่านกิจกรรมเสริม นอกหลักสูตรหรือ
กิจกรรมนอกเวลาเรียน ได้แก่ การตั้งกลุ่มจิตอาสาวัยรุ่น
เพิ่มต้นทุนด้านพลังครอบครัว โดยการให้ครอบครัวมี
ส่วนร่วมการให้คำปรึกษา เรื่องเพศ

2. พยาบาลชุมชนควรเพิ่มต้นทุนชีวิตด้าน
พลังตัวตนให้วัยรุ่น โดยเพิ่มทักษะเรื่องความกล้า
ปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง และความรู้สึกว่าตนเองมี
คุณค่า (self esteem) ให้แก่วัยรุ่น มีการพัฒนา ความ
รู้ทักษะสุขภาพ และอนามัยการเจริญพันธุ์ ความรู้
เรื่องการวางแผนการมีเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้องและ
เหมาะสมแก่ตัววัยรุ่น พัฒนาทักษะการสื่อสารทาง
บวกให้พ่อแม่ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทาง ให้วัยรุ่นได้
พูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเรื่อง เพศอย่าง
เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเชิงทดลองโดยการนำผล
การวิจัยที่ได้ไปใช้เพื่อสร้างกิจกรรมในเชิงป้องกันแก่
กลุ่มวัยรุ่นหญิงตอนต้นเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง
ทางเพศที่เหมาะสม โดยเน้นการเสริมต้นทุนด้านพลัง
ตัวตน พลังครอบครัว และพลังเพื่อนและกิจกรรม

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนชีวิต และ
พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในนักเรียนโรงเรียนขยาย
โอกาสกับนักเรียนในโรงเรียนมัธยมปกติเพื่อทราบ ถึง
ต้นทุนชีวิตและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้อย่างชัดเจน
ขึ้น

3. ควรมีการสำรวจความคิดเห็นเรื่องต้นทุน
ชีวิตในผู้ปกครองที่มีต่อวัยรุ่นที่ตนเองดูแลเพื่อให้ผู้
ปกครองสะท้อนความคิดเห็นของผู้ปกครอง เพื่อนำ
ไปสู่การเสริมสร้างต้นทุนชีวิตที่สะท้อนความคิดเห็น
ที่แตกต่างกันระหว่างวัยรุ่นและผู้ปกครอง

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก
มหาวิทยาลัยบูรพาปี 2553

เอกสารอ้างอิง

กัลยา นาคเพชร, จูไร อภัยจิรรัตน์ และสมพิศ
โยสุน. (2548). *จิตวิทยาพัฒนาการสำหรับพยาบาล*
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์
สุภา จำกัด.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). *การใช้ SPSS
for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล* (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์
และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชินฤทัย กาญจนะจิตรา, ชาย โพธิสิตา, กฤตยา

อาชวณิชกุล, วาสนา อิ่มเอม, กุลวิณ ศิริรัตน์มงคล, ททัษร์คณ์ เสียงดั่ง และสุภรต์ จรัสสิทธิ์. (2549). *สุขภาพคนไทยปี 2549* (พิมพ์ครั้งที่ 1). นครปฐม: บริษัท อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร. (2550). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางการแพทย์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: บริษัท ยูแอนดีไอ อินเตอร์มีเดียจำกัด.

พรอุษา ประสงค์วรรณ. (2551). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การถูกกระทำรุนแรงของเด็กที่เข้ารับบริการของศูนย์ช่วยเหลือเด็กในโรงพยาบาลเขตจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช, คณะพยาบาลศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พัฒน์ มหาโชคเลิศวัฒน์, สุวรรณา เรืองกาญจนเศรษฐ์, วิฑูรณ บุญสิทธิ และวิโรจน์ อารีย์กุล. (2547). *กลยุทธ์การดูแลและสร้างเสริมสุขภาพวัยรุ่น* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ชัยเจริญ.

มูลนิธิสร้างเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง. (2552). *เพศภาวะและเพศวิถีกับการทำทนายการทำงานเอดส์*. วันที่ค้นข้อมูล 8 ธันวาคม 2552, เข้าถึงได้จาก <http://www.whaf.or.th/content/20>

วรรณวิมล สุรินทร์. (2546). *การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมวิทยาการพัฒนา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วารุณี ฟองแก้ว, พิมพ์ภรณ์ กลั่นแก้ว, ประณีตส่งวัฒนา, สุชาดา ทวีศิลป์, พิสมัย หอมจำปา และ ฤชา เกิดวิชัย. (2549). *พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นและเยาวชน : สถานการณ์ปัจจุบัน*. *วารสารโรคเอดส์*, 18(4), 186 - 200.

ศรีเรื่อน แก้วกั้งวาล. (2549). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2 วัยรุ่น-วัยสูงอายุ*

(พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10* (พ.ศ. 2550-2554). วันที่ค้นข้อมูล 18 ธันวาคม 2552, เข้าถึงได้จาก <http://www.1dd.go.th/Thai-html/05022007/PDF/PDF01/index.htm>

สำนักงานโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. (2551). *ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีรอบที่ 14*. วันที่ค้นข้อมูล 4 มกราคม 2553, เข้าถึงได้จาก http://www.aidssthai.org/index.php?option=com_content&view=article&id=51:2009-09-10-18-45-38&catid=37:2009-09-10-17-50-30&Itemid=5

สุพิตรร อักษรรัตน์. (2548). *โครงสร้างและหน้าที่ครอบครัวยุคใหม่กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลครอบครัวและชุมชน, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุริยเดว ทรีปาตี. (2551). *คู่มือการเก็บ สรุปลและวิเคราะห์ผลข้อมูลต้นทุนชีวิต*. วันที่ค้นข้อมูล 12 ตุลาคม 2552, เข้าถึงได้จาก <http://dekplus.org/pdf/27.pdf>.

_____. (ม.ป.ป.). *กลยุทธ์ การสร้างคุณภาพวัยรุ่นไทย*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. วันที่ค้นข้อมูล 12 ตุลาคม 2552, เข้าถึงได้จาก <http://d1.scribdassets.com/docs/2gf006c0ozllojn566re.pdf?t=1235981826>

อัญชสี ภูมิมาการ. (2548). *เฝ้าระวังพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนจังหวัดปทุมธานี*. *วารสารนโยบาย*

และแผนสาธารณสุข, 8(1-4), 107-121.

Blum, R., & Mmari, K. (2004). *Risk and protective factors affecting adolescent reproductive health in developing countries: An analysis adolescent sexual and reproductive health literature from around the world : summary*. Geneva: the World health Organization.

Bronfenbrenner, U. (1994). Ecological models of human development. *International Encyclopedia of Education*, 3(2), 37-43. Retrieved 10 December 2009 from <http://www.psy.cmu.mu.edu/~siegler/35bronfenbrenner94.pdf>

Brown, A., Jejeebhoy, S.J., Shah, I., & Yount, K.M. (2001). *Sexual relations among young people in developing countries: Evidence from WHO case studies*. World Health Organization. Retrieved October 22, 2009, from http://www.guttmacher.org/pubs/fb_teens.html

Chamratrithirong, A., Kittisukathit, S., Podhisita, C., Isarabhakdi, P., & Sabaiying, M. (2007). *National sexual behavior survey of Thailand 2006*. Nakhon Pathom: Institute for

Population and Social Research, Mahidol University.

Evans, A.E., Sanderson, M., Griffin, S.F., Reininger, B., Vincent, M.L., Parra-Medina, D., Valois, R.F., & Taylor, D. (2004). An exploration of the relationship between youth assets and engagement in risky sexual behaviors. *Journal of Adolescent Health*, 35(5), 21-30.

Murphey, D.A., Lamonda, K.H., Carney, J.K., & Duncan, P. (2004). Relationships of a brief measure of youth assets to health-promoting and risk behaviors. *Journal of Adolescent Health*, 34, 184-191.

Parel, C.P., Caldito, G.C., Ferrer, P.L., De Guzman, G.G., Sinsioco, C.S., & Tan, R.H. (1973). *Sampling design and procedures*. New York : AIDIC.

Roehlkepartain, E.C., & Scales, P.C. (2007). *Development assets: A framework for enriching service-learning*. Retrieved December 7, 2009, from <http://www.servicelearning.org>